

vil den komme til at indtage en udpræget Særstilling blandt de lutherske Kirker. At dette vil være en principiel Fornyeelse, kan man ikke komme bort fra. „Præstinder“ er ukendte i alle de store Kirkesamfund, og de er ganske ukendte i den lutherske Kirke. Og at Ansættelsen af saadanne vil virke splittende, fremgaar tilstrækkeligt ikke blot af den kirkelige Debat og af Landsforbundets Opsigelse af Borgfreden, men ogsaa af Biskoppernes Erklæringer. Selv om de selvfølgelig deri, som den højtærede Ordfører bemærkede, fremsætter forskellige og divergerende Synspunkter, er der dog fuldkommen Enighed om, at dette er et Spørgsmaal, der berører Kirkens indre Anliggender og vil virke i allerhøjeste Grad splittende, fordi der straks vil foreligge bl. a. Ordinationsvanskeligheder, da der er Biskopper, som ligefrem har protesteret imod at ville ordinere Kvinder. Med andre Ord, den kirkelige Tvist, den kirkelige Kamp er sikker nok, hvis dette Lovforslag bliver gennemført. Det forekommer mig, at ingen retsindig Læser af Borgfredens Ordlyd kan være i mindste Tvivl om, at Opsigelsen var fuldt ud berettiget fra Landsforbundets Side. Jeg fik med andre Ord fuldstændig Ret i de Udtalelser, jeg fremførte ved første Behandling, da jeg erklærede, at dette maatte blive Konsekvensen af Kirkeministerens Optræden. Men det forekommer mig ogsaa, at den højtærede Kirkeminister ikke maa forbavses, hvis man i Fremtiden fra kirkelig Side vil være noget betænkelig ved overhovedet at træffe Aftaler med ham, thi fra den Kant maa man opfatte det saaledes, at enten indgaar Kirkeministerens Forpligtelser saa letsindigt, at han overhovedet ikke lægger Mærke til, hvad der staar i deres Ordlyd, eller ogsaa betragter han det som et Privilegium, en Forret for ham, at han beholder fuldstændig Fortolkningsfrihed, saaledes at Ordene kan faa en helt anden Mening, end de i Virkeligheden har.

Jeg maa endnu henlede Opmærksomheden paa Bilag 4 i Betænkningen. Det forekommer mig, at det havde været heldigere, hvis Kirkeministeren havde sørgt for, at denne Skrivelse ikke var udgaaet fra hans Ministerium som Svar paa Ud-

valgets Forespørgsel om Borgfredens Ordlyd. Selvfølgelig er dette Svar formelt ganske korrekt. Jeg tvivler ikke i mindste Maade om, at det er rigtigt, at der naturligvis ikke i Kirkeministeriets Arkiv findes noget Dokument herom, undertegnet af Kirkeministeren, men Borgfredens Ordlyd er jo udstedt i en Skikkelse, som offentligt er godkendt af ham, og den er forlængst bekendt for store Dele af det danske Folk gennem Offentliggørelse i kirkelige og andre Blade. Det forekommer mig, at Ministeren i sin egen Interesse burde, da Udvalget forespurgt om Ordlyden af Borgfreden, enten have skaffet den virkelige Ordlyd, den, der forpligter ham, eller forklaret, hvorledes det forholdt sig med dette Dokument: at det var en personlig Aftale mellem ham og det kirkelige Landsforbunds Formand.

Mit Partis Stilling til Lovforslaget var givet, da Udvalget havde skaffet disse biskoppelige Erklæringer frem, og jeg maa her sige ligeoverfor den ærede Ordfører (Elna Munch), at selv om det naturligvis er givet, at vi ikke direkte har fremskaffet disse Erklæringer, skyldes det dog alt-saa vort Ønske i Udvalget, at man nu har kunnet komme til at læse dem, og det anser jeg for at være af største Betydning for dette Spørgsmaals Behandling. Altsaa, efter at disse Erklæringer fra Biskopperne forelaa, maatte det være klart, hvordan vort Partis Stilling maatte blive, da vi derigennem vidste, hvordan en væsentlig Side af Kirken stillede sig til dette Spørgsmaal. Vi vil fra vor Side ikke byzantinistisk Optræden overfor Kirken. Jeg personlig ønsker i allerhøjeste Grad, at man havde benyttet Lejligheden til ogsaa at forespørge Menighedsraadene, og jeg har betonet Gang efter Gang, hvad jeg altid, naar jeg taler om den Slags Ting, betoner, ogsaa ved første Behandling, hvad man kan se Sp. 2951 i mine Ord overfor Venstres Ordfører, at jeg ingenlunde anser Biskopperne for at være den eneste eller den tilstrækkelige Repræsentation for Kirken. Tværtimod, jeg mener, at naar vi har Menighedsraadene, burde man i en Sag, der i den Grad vedrører et kirkeligt Anliggende af højeste Betydning, have forespurgt denne lovlige Repræsentation for vore Menigheder, hvor-